

Nog een Copernicaanse revolutie

2010/74
13 | 12 | 2010

MENSEN

WELVAART

BESCHERMING

Journalisten nemen gemakkelijk woorden in de mond als een 'historische match', 'de uitvinding van de eeuw' en 'cruciale dagen'. Bij die lijst 'clichés' moeten we voortaan ook 'copernicaanse revolutie' voegen.

Etienne de Callatay

Senior Fellow

Sommigen menen dat de voorstellen tot institutionele hervorming, die momenteel op tafel liggen, het Belgische landschap volledig zullen veranderen. Maar neen! Of hij nu in Oostende, Brussel of Aarlen woont, de Belg zal morgen niet fundamenteel anders leven dan vandaag. De details van het communautaire slotakkoord zullen dat niet beïnvloeden. Essentiële zaken zoals gezondheid, sociale netwerken en werk zullen niet veranderen. Ook het overheidsoptreden in ons dagelijks leven zal niet zo sterk verschillend zijn. De maximumsnelheid op de snelwegen zou in het ene gewest wat

hoger kunnen liggen dan in het andere, de personenbelasting en de kinderbijslag misschien ook, maar echt groot zullen de verschillen heel waarschijnlijk niet zijn en sociaaleconomisch zullen ze niet echt doorwegen.

Hoe komt het dat Duitsland van de zieke man van Europa in tien jaar tijd uitgegroeid is tot het te volgen voorbeeld? Sommige politici zullen vinden dat het van slechte smaak getuigt om te zeggen dat het niet dankzij de overheveling van de kinderbijslagen naar de Länder is. Een waarheid die stoort? De gedaanteverandering

van Duitsland is deels te danken aan toeval, zoals de natuurlijke nabijheid van Centraal en Oost-Europa, een gebied dat aan een economische inhaalbeweging bezig is. Deels is het ook te danken aan de fouten van andere landen. Zo voerden sommige landen van de Monetaire Unie een versoepeling in van de loon- en begrotingsdiscipline. De verklaring beperkt zich echter niet tot die externe toevalsfactoren. Duitsland heeft de heropleving eerst en vooral te danken aan de omvangrijke hervormingen die het doorvoerde. Zij overstegen de politieke tegenstellingen en werden niet geblokkeerd door een sociaal model - dat trouwens tamelijk vergelijkbaar is met dat van België.

Die hervormingen hadden betrekking op de verlenging van de arbeidsduur, de verhoging van de persoonlijke bijdragen tot de gezondheidszorg, de versoepeling van de arbeidsmarkt, het stijgende aantal afwijkingen op sectorovereenkomsten en de herziening van

het begrip passend werk (zodat werkweigering zo goed als gelijk staat met uitsluiting van werkloosheidssteun). Dat leidde allemaal tot de spectaculaire ontwikkelingen die we vandaag kunnen vaststellen: stabilisering van de loonkosten per eenheid product, verbetering van het internationale concurrentievermogen, daling van de werkloosheid, stijging van de vertrouwensbarometers. We zouden kunnen denken dat sommige politiek partijen het ontbreken van hervormingen in België voor die belangrijke gebieden aan de blokkering op communautaire vlak zouden toeschrijven en dat de debatten over de aan de gewesten over te dragen bevoegdheden dus daarover zouden gaan. Maar neen!

De copernicaanse revolutie ging niet over een bepaalde gebeurtenis. Dat geldt ook voor de hervormingen die we nodig hebben. Op sociaaleconomisch vlak doet de term structurele hervormingen denken aan bruuske veranderingen

gen. Hervormingen kunnen echter ook geleidelijk verlopen, zoals voor het ombuigen van de toename van de gezondheidsuitgaven of ook voor de verlenging van de arbeidsduur. Op institutioneel vlak zullen we niet spreken van de periode voor of na de hervormingen, maar wel van een zesde hervorming en dan een zevende. Labor omnia vincit improbus, leerde Vergilius ons: noeste arbeid overwint alles!

Etienne de Callatay
Senior fellow

verschenen in De Tijd van 11/12/2010

Voor duurzame economische groei
en sociale bescherming

ONAFHANKELIJKE DENKTANK

KLARE IDEEËN, KLAAR VOOR ACTIE

Itinera Institute VZW

Leopold II Laan 184d B-1080 Brussel
T +32 2 412 02 62 - F +32 2 412 02 69

info@itinerainstitute.org
www.itinerainstitute.org

Verantwoordelijke uitgever: Marc De Vos, Directeur